Světem - letem

KULTURNÍ DROBNOSTI.

František Veselský, který nyní společně s Vladislavem Florjanským, operním zpěvákem, nalézá se na cestě Spoj. Státy, je bez odporu jednou z nejzajímavějších postav v oboru klavírní hudby.

FR. VESELSKÝ.

Narodil se v r. 1884. Hned ve svém mládí jevil značnou náklonnost k hudbě a později, když přikročeno bylo k jeho výchově hudební, projevil značný hudební talent. Tato okolnost přiměla rodiče jeho k tomu, že talentovaného syna svého svěřili profesoru Karlu ze Slavkovských, těšícímu se zvučnému jménu ve světě hudebním a proslulému klavírnímu paedagogovi. Týž postřehnuv u svěřence svého nevšední talent, neunavnou a podivuhodnou píli, věnoval se jeho hudební výchově se zvláštní pečlivostí. Nemenší zásluhu o výchovu jeho má prof. Gruenfeld ve Vídni, který mladičkého umělce rukou obezřelou vedl až k stupni virtuosity. Dlouhá řada skvělých triumfů v Praze a čelných českých městech získala mu zvučné jméno. Jako člen známého "Českého tria" podnikl cestu po Anglii a osadách, kterážto cesta může býti nazvána jednou řadou triumfů. Tato vítězná cesta nemálo přispěla k tomu, že engažován byl V. Florjanským ku koncertům po Spoj. Státech. A není dnes pochyby, že koncerty tyto zvučnou pověst jeho jenom utvrdí. Kamkoli zavítal, všude svým uměním prorazil, všude byl předmětem obdivu, jak odborných, hudebních znalců, tak i kritiky, ať české, polské anebo americké. "Přišel jsem, viděl jsem a zvítězil jsem," může dnes směle o sobě říci, jako kdysi Caius Julius Caesar. Jeho vřelý cit a vzácná láska k umění oduševňují jeho hru, takže je skutečně rozkoší jí naslouchati. Jeho nedostižná technika, delikátnost přednesu a vřelé procítění uchvátí každého dokonale. A tu zejména dlužno zmíniti se o jeho báječném "Staccattu", které je vlastní jeho skladbou. Je to cosi ohromujícího a právem evropská i zdejší kritika doznává, že v ohledu tomto nemá soupeře. Jemná, mladá a vznětlivá duše umělcova obráží se v tomto kouzelně působícím staccattu. Je uchvacující, okouzlující, ohromující. Nasloucháte-li, cítíte, že unášeni jste mocným vírem ve sféry neznámé, pohádkovité, jež vytvořeny byly fantasií umělcovou. Jste dokonale uchváceni a rádi poddáváte se těm dojmům silným, unášejícím vás ve světy jiné, vymaňující vás z té všednosti života a působícími na vás jako cosi nezemského. Rádi, velice rádi necháte se strhnouti vlnami kouzelných tonů, nasloucháte s utajeným dechem a vžíváte se v onu pohádku, jíž umělec vypravuje svojí hrou. A dojmy, jež potom si odnášíte, jsou zajisté ty nejkrásnější. Nebude zajisté z místa, uvedeme-li několik posudků, jež náhodou máme po ruce. New Yorské Listy" napsaly o prvním jeho americkém koncertě: "Jeho skvělá technika, zejména velkolepě vycvičené staccatto a úchvatné oktávky, musí uvésti posluchače v úžas. Ale stejně podmaňuje si je i hluboká duše, mluvící z jeho přednesu a vlévající do nepodajného klavíru tu rušný život, tu snivou zádumčivost, tu vášnivý rozlet citový." — Clevelandská "Volnost" napsala: "F. Veselský, jako kouzelník vyloudil z čarovného nástroje, u kterého nesmrtelný Chopin a Liszt zanechali krev svých srdcí, tóny mystických dálek zpívajícího srdce. Bělostné jeho obdivuhodné ruce dotýkaly se kláves, jako něčeho neživého, neviditelného. Zdálo se jakoby jen přiblížení se chvějících se prstů umělcových ke slonovině přinutilo zpívat skryté bolesti. Neobyčejná, oslňující technika p. Veselskýho objevila se v jeho "Etuda staccatto." Ďábelské ruce! To bylo staccatto! Krupobití na stříbrnou zvučící desku. Překrásné byly improvisace na české národní písně. Jak jen možno udeřit takové pianissimo, jen jako vánek, jako myšlenka." — Pan Veselský může býti opravdu hrd na svém americké úspěchy. My přejeme mu jich z plna srdce, poněvadž poznali jsme v něm upřímnou českou muzikantskou duši. A i my připomínáme mu slova, která při loučení se starou vlastí byla k němu pronesena, aby totiž nezapomněl nikdy a nikde, že je českým muzikantem a aby si zase ten kus české poetivé duše muzikantské přinesl do vlasti zpátky. Uvítání jeho u nás bylo srdečné. Náš lid, třebaže mnozí dívají se naň černými brýlemi, přece jenom váží si svých vynikajících lidí, jsa pamětliv slov básníkových:

Kdo v zlaté struny zabrát zná,
jej ctěte víc, než sebe,
neboť vás bůh tak miloval,
že seslal vám jej s nebe.

Otakar Charvat.

•

Slovanská výstava v Praze. — V poslední schůzi pražského komitétu pro obeslání Petrohradské slovanské výstavy, která pro nastalé zatím převraty v Rusku konati se nemohla, bylo usneseno, aby tento komitét, stojící pod záštitou a předsednictvím starosty král. hlav. města Prahy, pomýšlel při změněných poměrech na to, aby Slovanská výstava asi s týmž programem, jak v Petrohradě byla zamýšlena, konala se v Praze a byl rok 1910 jako nejblíže příhodný pro tuto výstavu vytčen. Zvláštnímu komitétu pak uloženo, aby ujal se prvních kroků, t. j. aby zajistil si principielní souhlas s pořádáním Slovanské výstavy v Praze a určil dobu její, totiž roku 1910. Přípravný komitét ujal se bez prodlení práce a rozeslal do celého světa slovanského dotazníky. Z celého Slovanstva došly odpovědi v neobyčejně hojném počtu, mnohé zvlášť obšírné a důkladné a všechny bez rozdílu vřele vítající myšlenku pořádání Slovanské výstavy v Praze. Namnoze byl při tom projevován názor, že neupravené a těžké poměry Ruska budou míti v zápětí, že dobu výstavy na rok 1910 projektovanou bude nutno posunouti o 2—3 roky později, ku kterémužto názoru i členové prozatímního přípravného komitétu z téhož důvodu se kloní. Jakmile dojdou ještě odpovědi na dotazníky, jež právě se rozesílají ku kruhům českým, přípravný komitét navrhne radě král. hlav. města Prahy, aby ujala se svolání širšího výstavního výboru, který by jak k provedení výstavy a všemu, čeho k tomu potřebí jest, přikročiti mohl.

Čím jsou noviny, o tom rozepsaly se v nedávné době brněnské Lidové Noviny, odpovídajíce tím na výtku kritika Aloise Tučka, který šmahem odsuzoval český denní tisk jako protikulturní. Pan Tuček totiž napsal asi toto: Denní žurnalistika sesurovuje široké vrstvy obecenstva sensacemi dne, vraždami, popravami, neštěstími a skandály, zatím co pro největší události literární a umělecké není místa. Redakce jsou jen píšícími končetinami žurnálů, ústřední ganglie jsou v administracích, které obchodují s lačností obecenstva po rozčilujících sensacích. Ty rozčilující sensace! — A Lidové Noviny odpovídají: "Takový pan Alois Tuček se dívá asi na obecenstvo jako na malé dítě, které se musí velmi opatrně vychovávat, kterému se musí zamlčovat, co by je mohlo zkazit a kterému se od rána do noci mají předkládat poučné a ušlechtilé knížky. Svatováclavská záložna zkrachovala a Drozd — ach, pardon, jen žádné skandály! Nerozčilujte obecenstvo špinavými sensacemi, když mu můžete napsat obšírnou stať o vyšlé právě knize lyriky Antonína Klášterského. Lidé se vraždí z bídy, z lakoty, z vilnosti — fi! jak hanebné to sensace a jak hrozně působí na obecenstvo. Porota odsoudila zločince k smrti — jen, prosím, ani zmínku, ani o zločinu ani o popravě, sic se probudí nejhorší instinkty lidu. V Řecku vykopali právě palec nohy neznámé dosud sochy Herkulovy. Nuže, oni pronásledovaní denní žurnalisté, chcete-li lokálkáři, dívají se na obecenstvo, na noviny a na svůj úkol jinak. Jejich materiálem je život tak, jak plyne den po dni proudem místy jasným, místy kalným, místy mělce a místy nedohledně hluboce. Politické převraty se dějí, války se svádějí, revoluce otřásají státy, lidé konají dobré skutky, páchou zločiny, vraždí se, katastrofy se přiházejí, záložny se vykrádají, knihy se vydávají, někdy špatné a někdy dobré, nové objevy se činí — všechen ten nekonečný a nesmírně různotvárný příboj událostí velkých i malých je látkou, již zpracovává denní tisk chvatně a nedokonale, ale rychle, co nejrychleji, pro potřebu dne. Co přinesl dnes den, to přinesou zítra noviny. Bude-li to kulturní čin, bude zaznamenán, bude-li to vražda, bude zaznamenána také. Neboť obojí dal život..."

•

Švédský spisovatel Bjoernson znovu odsoudil v berlínských novinách licoměrnou mírumilovnost rakouských Němců a Maďarů, kteří zaujímají vyvýšené postavení toliko na účet Slovanů a jiných národností nemaďarských.

•

Prof. Masaryk pozván opět do Ameriky. — Jak jsme již jednou oznámili, prof. Masaryk byl pozván mezinár. spolkem svob. myslitelů a pracovníků náboženských, aby se účastnil sjezdu letošního v Bostonu. Prof. Masaryk pozvání přijal a podá na sjezdě zprávu o náboženském a církevním životě v Čechách. Mimo to prof. Masaryk bude míti několik anglických i českých přednášek v různých městech. Sjezd počne 22. září. Sjezd, o němž je řeč, je svolán stálým mezinárodním sdružením, hlavně anglických a amerických myslitelů; je to jiné sdružení, než svobodní myslitelé, skupení ve Volné myšlence, jejíž sekce je také v Čechách. Anglicko-americké sdružení je také mezinárodní; mají v něm účast mnozí francouzští učenci, zejména prof. Montet, z Němců prof. O. Pfleiderer. Velmi čile súčastněni jsou Holanďané, prof. Erdmans a j.

NAŠE PREMIE!

Jako obyčejně tak i letos nabízíme celoročním předplatitelům na Pokrok Západu (Pokrok, Creteský Pokrok, Kansaský Pokrok, Dakotský Pokrok, Iowský Pokrok) různé cenné a praktické premie za nepatrný jen doplatek. Premie naše jsou vhodnou ozdobou domácnosti a výběr jich jest tak hojný, že každý náš předplatitel nalezne mezi nimi některou, jež se mu bude zamlouvati.

Tyto druhy kalendářů máme v zásobě pro naše celoroční předplatitele, jíž si mohou vybrati dle libosti **jeden** z nich:

PEČÍRKŮV NÁRODNÍ KALENDÁŘ. — Nejoblíbenější kalendář tento jest letos pečlivěji vypraven než kdykoliv před tím. Jest tomu již 50 let, co kalendář tento koná roční svou pouť mezi lid český. U příležitosti té přiložena jest ku kalendáři místo obvyklého obrazu titulního podobizna MUDra. Josefa Pečírky, zakladatele kalendáře tohoto. Tento padesátý ročník obsahuje tolik četby ušlechtilé a nanejvýš poutavé, že jej zvláště ct. čtenářstvu našemu doporučujeme. Krámská cena tohoto kalendáře jest 35c., předplatitelům poskytneme jej jako premii za doplatek jen 15c.

ČESKÝ ZÁPAD. — Velice pěkný a vkusně upravený kalendář, v němž čtenáři naši najdou množství poutavých povídek a řadu poučných článků. Zejména ty, již jsou západo-českými rodáky, bude kalendář tento nad jiné zajímat. Krámská cena tohoto kalendáře je 35c, my však jej dáváme našim předplatitelům jako premii za pouhých 15c.

Mimo kalendáře nabízíme celoročním předplatitelům našich listů obrazy, umělecky barvotiskem neb tušováním provedené, za následující mírný doplatek:

Mistr Jan Hus loučí se svými přáteli před upálením v Kostnici 50c
Obraz Husa a Žižky, po 15c
Podobizny presidentů Spojených Států 20c
Večeře Páně 20c
Různé obrazy svatých, po 15c
Různé krajino-malby v bohatém výběru, po 15c

Dále dovolujeme si oznámiti, že obdrželi jsme zásobu česko-anglických a anglicko-českých slovníků, jakož i tlumačů, jež prodáme za tyto ceny:

Jonášův česko-anglický slovník $1.50
Jonášův anglicko-český slovník 1.75
Jonášův tlumač 1.50

Mimo to máme celou zásobu pěkné knihy: "100 deklamací pro mládež" od nejpřednějších českých spisovatelů, jíž nabízíme za 50c.

"Na marjánce" (The Village Tavern), polka, pro dvě ruce na piano, za 25c.

Zvouce přátele své k hojnému předplácení a podporování nejlacinějšího českého časopisu, doufáme, že hojně využitkují příležitosti námi poskytované. Se vší úctou

Vydavatelstvo "Pokroku."

HOTEL PRAGUE

ČESKÝ HOSTINEC U MĚSTA PRAHY

na rohu 13. a William ul., Omaha.

Čistě a pohodlně zařízené pokoje pro cestující, opatřené úplně novým nábytkem a elektrickým světlem, jakož i výborná česká strava a vzorná obsluha. V hostinci obdržíte výtečný **Storzův ležák**, nejlepší druhy vín a likérů a nejjemnější doutníky.

Krajané, zavítáte-li do Omahy návštěvou, ubytujte se v hotelu Praha a ušetříte nejen peněz, ale zbavíte se všelikých nesnází. O hojnou přízeň krajanů žádá

Tel. A 1814. 25tf JOSEF MARUŠÁK.

Pro stůl.

Ti, kdož dovedou oceniti výborný stolní nápoj oblíbí si zajisté naše "GOLD TOP" lahvové pivo. Jest lehké, perlící se a řízné a jako jest zdravé, jest i chutné. Vyrobeno jest z nejlepšího chmele, vybraného ječmene a čisté vody—neníť v něm ani jediné přísady, jež by byla škodlivá neb nezdravá. Není to laciné pivo v nižádném smyslu, ale jest to jedno z nejlepších, a ti, kteříž je jednou okusili, stali se řádnými našimi zákazníky.

Dodává se v bednách a sice v lahvích kvartových neb paintových. Objednejte si u svého obchodníka aneb telefonem.—Tel. Omaha 1542; So. Omaha 8.

JETTER BREWING CO., vaří a lahvují výborné pivo

SOUTH OMAHA, NEB.

Metz Bro's Brewing Co.

Nejstarší pivovar v Omaze.

TELEFON DOUGLAS 119.

Vaří nejlepší pivo soudkové i lahvové na celém světě.